

GALICIË
♦
Pagina 130 - 177

ASTURIAS
♦
Pagina 84 - 125

CANTABRIË
♦
Pagina 52 - 79

**BASKEN-
LAND**
♦
Pagina 14 - 47

Spanje

ANDALUSIË
♦
Pagina 182 - 217

INHOUD

- ♦
- 14 - 47 ♦ BASKENLAND** **NOORD-GALICIË ♦ 130 - 149**
20 - 27 ♦ San Sebastián en omgeving *Bares en omgeving ♦ 136 - 139*
28 - 33 ♦ Zarautz, Getaria en omgeving *Pantin, Valdoviño en omgeving ♦ 140 - 147*
34 - 39 ♦ Mundaka en omgeving *Stranden ♦ 148 - 149*
40 - 43 ♦ Stranden
- 52 - 79 ♦ CANTABRIË** **WEST-GALICIË ♦ 154 - 177**
56 - 68 ♦ Laredo, Somo, Liencres en omgeving *A Coruna en omgeving ♦ 154 - 163*
San Vicente de la Barquera *Santiago de Compostella, Muros,*
69 - 75 ♦ en omgeving *Pontevedra en omgeving ♦ 166 - 173*
76 - 79 ♦ Stranden *Stranden ♦ 174 - 177*
- 84 - 125 ♦ ASTURIAS** **ANDALUSIË ♦ 182 - 217**
90 - 97 ♦ Ribadesella, Vega en omgeving *Conil de la Frontera, El Palmar*
102 - 111 ♦ Gijon en omgeving *en omgeving ♦ 186 - 195*
114 - 119 ♦ Salinas en omgeving *Zahora, Los Caños de Meca, Vejer de la Frontera,*
120 - 125 ♦ Stranden *Tarifa en omgeving ♦ 200 - 213*
Stranden ♦ 214 - 215

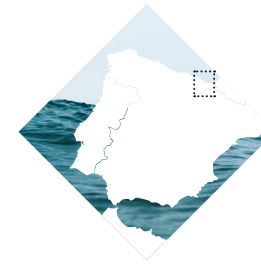
BIENVENIDO A ESPAÑA

Welkom in Spanje, seaside-liefhebber!

In dit boek krijg je bijna drieduizend kilometer kust voorgeschoteld. Klif na klif, heuvel na heuvel, via landtong en schiereiland, baai na baai; de Spaanse Atlantische kust is grilliger dan een wild paard.

Costa Verde, Costa de la Luz, Costa da Morte; het één klinkt paradijselijk, de ander potisch en die laatste ronduit griezelig. En toch is het allemaal hetzelfde Spanje. De *Verde* (groen) in Costa Verde kun je letterlijk nemen: heel Noord-Spanje is zo groen als groen maar kan zijn. Dat heeft een reden, het weer is minstens zo grillig als de kustlijn! Zonzeker ben je in Andalusië, aan de prachtige Costa de la Luz. En overal kun je tapas eten, al noemen ze die in Baskenland pintxos. Wij hebben geen voorkeur en daarom geven we alle regio's evenveel aandacht. Iedere regio heeft namelijk zijn eigen unieke schoonheid en aantrekkingskracht. Van de mousserende wijn en eigenwijze keuken van Baskenland en Galicië, natuurparken en bergen langs zee in Asturië en Cantabrië, tot de Moorse ondertoon en het cowboy-landschap van Andalusië. *!Buen Viaje!*

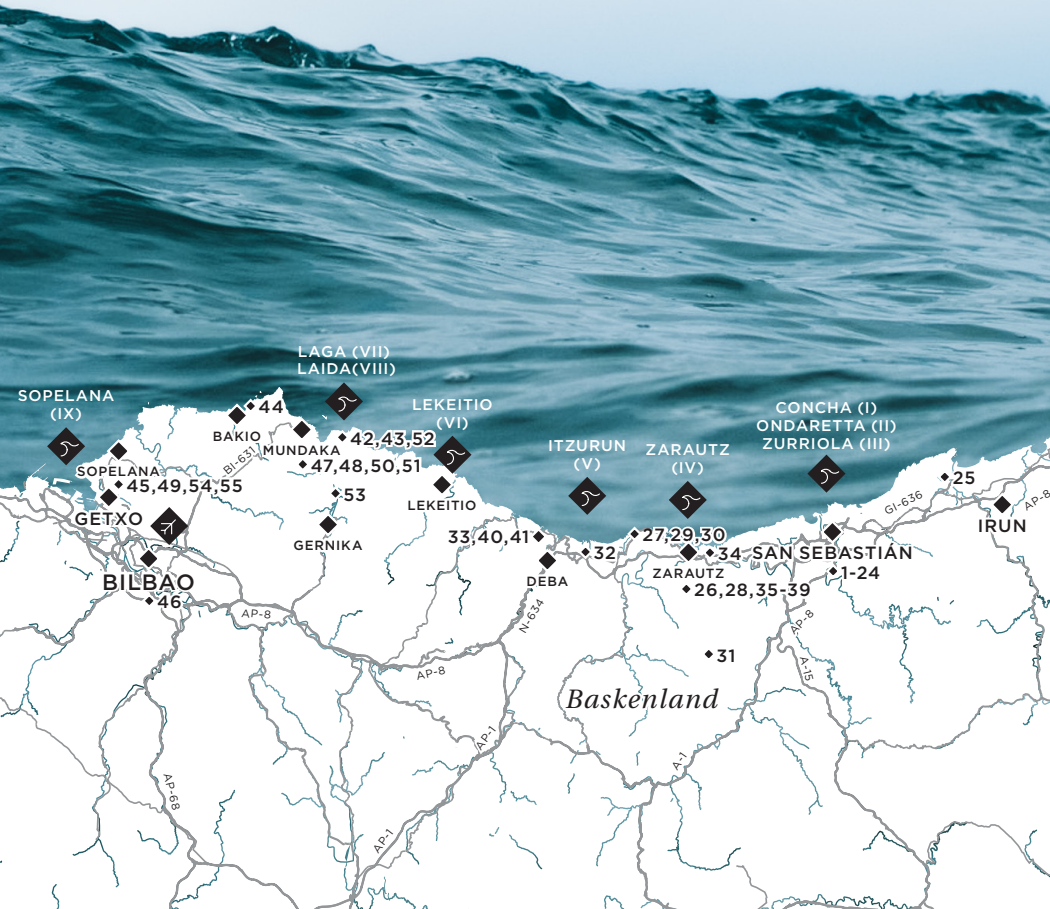
BASKENLAND

Euskal Herria, het land van de Baskische taal, heeft wellicht een kleine technische uitleg nodig. Het is een hartvormig gebied tussen de Pyreneeën en de Golf van Biskaje. De grens van Frankrijk met Spanje loopt er dwars doorheen. Wat wij kennen als Spaans Baskenland, is voor de Basken het zuidelijk deel van hun land. Het land dus waar het noordelijke deel, dat in Frankrijk ligt, ook bij hoort. Spaans Baskenland – waar we het dan voor het gemak toch maar over hebben – is een autonome provincie van Spanje en meer uitgesproken in het uiten van hun cultuur en identiteit dan de noorderburen in Frankrijk. Zo zie je veelvuldig een vlag en de tekening van het hartvormige Baskenland uit huizen hangen en zelfs op rotsen getekend. Zowel de afkomst van Basken en de oorsprong van hun taal blijven voornamelijk onbekend en dus een beetje mysterieus. Tot in Japan zijn er overeenkomsten in taal gevonden!

Gelegen tussen de bergen en de oceaan, kun je verwachten dat je af en toe overweldigd wordt door het landschap. Het licht wordt in alle kleurtinten gereflecteerd op zee, vanaf kliffen, op baaien en riviermondingen en over de groene heuvels, bergen en valleien. Magisch en fel, zelfs op bewolkte dagen. En die ga je krijgen, dat is een ding wat zeker is. Niet per se koud, maar je zult regelmatig miezerig of regenachtig weer hebben. Wat eigenlijk voor heel Noord-Spanje geldt: dit is waarom het zo onwaarschijnlijk groen is!

Het fijne van Baskenland is de mix van ruige, ongetemde natuur en cultuur. Die gaat van urban, hip en happening in Bilbao en San Sebastian, rustiek in een dorp als Getaria tot voornamelijk als in Zarautz en Mundaka.

JE BENT EEN BASKENLAND-TYPE

♦
Als je van robuuste kerels of duivels mooie dames houdt, je tapas graag van een stokje hapt en ze daarom pintxos noemt, je wijn liefst sprankelend drinkt, als je tot middernacht kunt wachten om te gaan eten, je siësta's lekker lang houdt, wanneer je niet van suiker bent en dus een regenbuitje kunt hebben.

REISINFO

♦
 Kies ofwel een plaats, zoals San Sebastián, en maak van daaruit dagtrips met het openbaar vervoer (goed te doen met bijvoorbeeld de Eusko Tren), of stippel een roadtrip uit met je eigen vervoer om tot in alle uithoeken te kunnen komen. Vertrouw niet alleen op je navigatiesysteem, een goede wegenkaart kan je helpen sommige tolwegen te ontwijken en dat scheelt niet eens zoveel in tijd.

VLIEGTUIG

♦
 Aeropuerto de Bilbao ligt 9 km ten noorden van Bilbao, in Loiu. Vanuit Nederland en België zijn er rechtstreekse vluchten. Met een bus kun je van het vliegveld naar het centrum van Bilbao en San Sebastián komen.

w. aena.es

TREIN

♦
 Er zijn goede connecties tussen Bilbao en Parijs, Barcelona en Madrid met maatschappij Renfe. Voor meer pittoreske (maar tijdrovende) routes neem je de EuskoTren.

w. renfe.com
 w. euskotren.eus

Foto: Alex Rubben

PROEVEN!

MARMITAKO

Marmitako betekent niets anders dan "uit de pan". En wat daar uit komt, is in dit geval een heerlijk gerecht van aardappels en tonijn. Vroeger maakten Baskische vissers dit op hun vissersboten tijdens de tonijnvangst. Verser dan dat kan bijna niet, en dat is nog steeds belangrijk als je dit gaat maken: gebruik alleen heel verse ingrediënten. En draai er, als het even kan, wat Baskische muziek bij als je aan het koken bent; een beetje luit, een trommel, doedelzak.. Wedden dat je eten beter smaakt!

VOOR 2 PERSONEN

*1-2 gedroogde pepertjes,
(liefst Pimiento Choricero)
2 grote aardappels
1 groene paprika
1 tomaat
1-2 tenen knoflook
1 kleine ui
200 ml txakoli (licht mousserende
witte wijn)
olijfolie om te bakken
200 g verse tonijn (moot)
paar takjes verse peterselie, fijngehakt*

Foto: Dan Edwards

Wel de pepertjes in een bakje met lauwwarm water. Schil de aardappels en snijd ze in grove stukken. Maak de paprika en tomaat schoon en snijd in blokjes, pers de knoflook uit. Snipper de ui.

Verhit wat olie in een pan met stevige bodem en fruit hierin de ui glazig. Voeg de paprika toe en bak 3-4 minuten op niet te hoog vuur mee. Voeg de aardappels en knoflook toe en bak nog even een paar minuten. Voeg nu de wijn en de fijngehakte pepertjes toe en zoveel water dat de groenten nét onder staan. Doe het deksel op de pan en stooft alles op laag vuur in 20-30 minuten gaar. Check af en toe of het niet uitdroogt en voeg eventueel nog wat extra water toe. Voeg nu de tomaat toe aan de groenten en roer om.

Snijd intussen de tonijn in blokjes. Als de aardappels gaar zijn, voeg dan de tonijn toe en stooft nog 2-3 minuten mee, niet te lang want dat is zonde! Haal de pan van het vuur, bestrooi met peterselie en serveer direct. Lekker met wat brood en natuurlijk met de rest van de wijn!

*Topa!
(Proost, op z'n baskisch)*

3. MEDITATIEMOMENTJE

Wij zijn allemaal maar druk, druk en in de weer met werk, gezin, vrienden en dan ook nog leuk je Facebook bijhouden. Het kan best moeilijk zijn om 'in het moment' te leven en je daarvan bewust te zijn, zonder daar nou per se iets mee te moeten doen. Zelfs op vakantie krijg je nieuwe impulsen en ben je vaak vooruit aan het plannen. Met deze oefening train je jezelf even stil te staan en heel bewust van het moment te worden.

Voordelen:

Als je een enorme fysieke inspanning hebt geleverd, is het goed om even uit te rusten en je lichaam te laten herstellen. Zo werkt het ook mentaal. Gun je geest zo nu en dan een moment van rust zodat je verfrist verder kunt.

Hoe:

Als je op het strand zit, of langs de waterlijn loopt, neem dan een moment om je bewust te worden van je omgeving. Voel het zand onder je voeten, de lucht en zon op je huid. Voel je de wind, welke kleuren zie je en waar gaat het water in de lucht over? Neem de tijd om alles goed in je op te nemen. Vervolgens breng je je aandacht naar binnen, terwijl je je bewust blijft van je omgeving. Voelen je schouders ontspannen, je nek los? Verleg je aandacht naar je ademhaling; volg de weg naar binnen en er weer uit. Adem je snel of rustig? Wanneer je je ademhaling vertraagt – langer in, langer uit – zal je lichaam daarop reageren door ook rustiger te worden. Probeer dagelijks van deze kleine momenten te vinden, het zal je na verloop van tijd steeds gemakkelijker afgaan.

Het fijne van een grote stad is de keuze aan restaurants en al helemaal als je vegetariër bent. Restaurant **Bio Bania (12)** is een perfecte optie voor diegenen die verlangen naar een gevarieerd vegetarisch en biologisch menu. Het hele jaar geopend. ♦♦♦♦

a. Calle Cordeleria 7, 15003 A Coruña
t. 9 81 221 301

Restaurant **El Valentín (13)** wordt met liefde gerund door de gebroeders Silva, gepassioneerde aanhangers van de gezonde keuken en een, culinair gezien, ruime blik over de grens. Wat kun je verwachten? Wokgerechten met sesamsaus, falafel, granola ontbijtjes en versgerperste sappen. Naast hun fijne menu hebben ze ook heerlijke cakes en taarten en besteden ze in hun restaurant veel aandacht aan lokale kunstenaars die er de wanden mogen vullen. Je vindt El Valentín in de straatjes tussen jachthaven en strand, voordat

je naar de Hercules toren loopt. Het hele jaar geopend, gesloten op maandag. ♦♦♦♦♦♦

a. San Agustín, 30, 15005 A Coruña
t. 8 81 873 704
w. elvalentin.es

SHOPPEN

Glutenvrije en biologische producten zijn niet heel gemakkelijk te vinden in de normale Spaanse supermarkten, dus mocht je dit nodig hebben, sla je spullen in bij **Pura Vida Ecocentro (14)** nu het kan.

a. San Agustín 28, 15001 A Coruña

MAOW (15) is een grappige, inspirerende studio en winkel, gerund door de vriendelijke Lydia. Ze verkoopt tassen, decoraties, boeken, gekke penningen en schriften en meer van wat je eigenlijk niet nodig hebt maar waar je toch niet zonder kunt.

a. Calle San Andrés 104, 15004 A Coruña
w. maowdesign.com

In conceptstore **Lataya (16)** vind je mooi design, vintage meubels, kleding en veel meer. Het aanbod wisselt regelmatig. Fijne winkel om rond te neuzen, ook al kun je de helft van het aanbod waarschijnlijk niet in je auto meezeulen omdat het te groot is.

a. Calle Picavia 5, 15004 A Coruña
w. latayaya.com

SLAPEN

Camping **Los Manzanos (17)** heeft kampeerplekken met veel schaduw en er zijn bungalows te huur. Grappig is dat je op de camping allerlei sculpturen kunt vinden van kunstenaars uit Galicië. Het hele jaar geopend. ♦♦♦

a. Rúa Maceiras, 15179 Oleiros
t. 9 81 614 825
e. informacion@campinglosmanzanos.com
w. campinglosmanzanos.com

Camping Sisargas (19) is een heerlijke camping, een rustige en groene oase, gelegen tussen Malpica en Carballo. Zet hier je tentje, camper of caravan neer en je kunt zonder

SANTIAGO DE COMPOSTELA, MUROS, PONTEVEDRA EN OMGEVING

Een mooie tocht maak je wanneer je de grillige lijn volgt rondom de landtong waar je langs de dorpen Carnota – met de grootste *hórreo* (graanschuur) van de regio – via Muros naar Noia rijdt. Het meest aantrekkelijke van Pontevedra (de stad, niet de provincie) is het Barrio Alto, het middeleeuwse stadscentrum, aan de zuidkant van de rivier Lerez. Als je tussen alle outdoor activiteiten, de vergezichten en het oceaangeweld door gewoon weer even een leuk jurkje of coole broek aan wilt trekken, aan de bar hangen of uit eten en winkelen, is Pontevedra een perfecte tussenstop. Alles op kleine overzichtelijke schaal maar heel gezellig, vooral in de avond.

Oficina de turismo in Pontevedra: Plaza Verdura

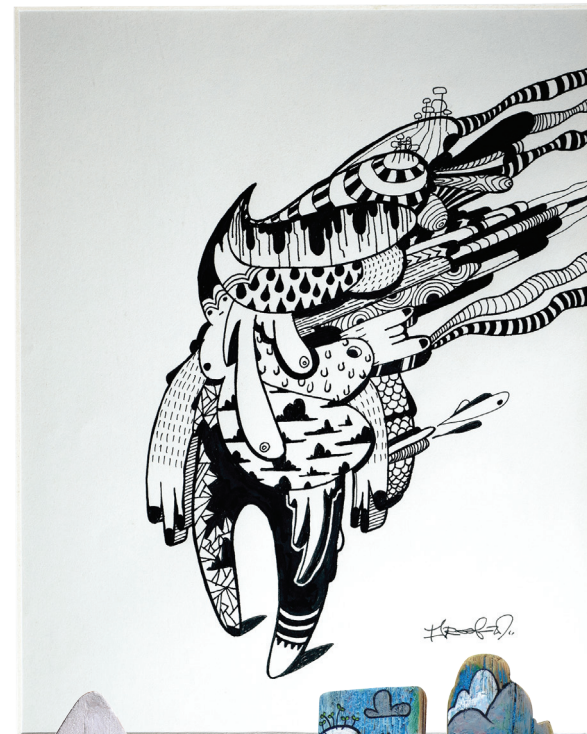
SEASIDE LOCAL: DROOG79

Ontmoet Ed, of liever, Droog79: kunstenaar, illustrator, vader, echtgenoot, surfer en skater. In 2011, na maanden in hun camper door Europa gereisd te hebben, reed Engelsman Ed met zijn vriendin het stadje Vejer de la Frontera binnen. Ze werden verliefd op het witte stadje op de heuvel. Toen ze besloten hun Spaans hier te gaan verbeteren, kregen ze een baan als leraren Engels aangeboden. Ze zijn nooit meer weggegaan. Inmiddels is het stel getrouwd, hebben een kind en voelen ze zich helemaal ingeburgerd. "We ontmoetten al in onze eerste weken fantastische mensen en voelden ons heel welkom. Het was geen moeilijke beslissing om hier te blijven: de stranden, de natuurgebieden, het tempo en de manier van leven, zoveel relaxter dan in de stad Bristol waar ik vandaan kom. We blijven mooie plekken in de omgeving ontdekken, en er lijkt geen einde te komen aan nieuwe ontmoetingen."

Surfen en skaten beïnvloeden zijn manier van werken: "Surfen leerde me over 'flow', over iets doen om het doen en jezelf in dat moment te verliezen. Zoals kunstenaar Paul Klee zei, 'drawing is just taking a line for a walk'. Wanneer ik begin met werken, heb ik niet altijd een idee waar ik zal eindigen, en als ik dat wel heb wordt het nooit zoals ik het bedacht had. Ik werk met verschillende soorten materiaal en dat stuurt me soms een andere richting op. Dat betekent ook dat veel werk gewoon niet goed genoeg is, maar soms ontstaat er een diamantje!"

"Het is als het leven zelf: je begint met een grof idee hoe dat eruit moet zien, maar wat je voor ogen hebt verandert omdat je je moet aanpassen aan een onverwachte situatie. Ik denk dat mensen mij weleens zien als een zoeker, maar ik zie het liever als een zeilboot besturen. Je hebt een bestemming voor ogen maar je moet door omstandigheden als wind of tij een hoop omwegen en omzwervingen maken. En juist in die omzwervingen ligt de magie!"

Je kunt het werk van Droog79 bewonderen (en kopen) bij A-Frame surf camp in El Palmar, of online, [w. droog79.org.uk](http://w.droog79.org.uk)

PROEVEN!

FABADA ASTURIANA

Je moet ervan houden maar *fabada asturiana*, een witte bonenschotel met bloedworst, is wel typisch van deze regio. Gelukkig zijn er steeds meer restaurants die ook een vegetarische versie op de kaart hebben staan.

daarom wordt de drank van grote hoogte in het glas geschonken, om er zuurstof en bubbels aan toe te voegen. Je moet je glas wel snel leegdrinken anders is dit effect en eigenlijk ook de smaak vervlogen.

CASADIELLA

Als ook dit je nog niet het water in de mond doet lopen, dan zijn er nog de zoete lekkernijen. Zowel in buurregio Cantabrië als Asturië vind je bij de bakker veel gevulde deeggerechtjes. Een van de lekkerste is *casadiella*: een kleine, zoete empanada (pasteitje) gevuld met in anjiskleur gedrenkt walnootgehakt.

MERLUZA A LA SIDRA

Voor de visliefhebber is er *merluza a la sidra*. Het gerecht bestaat uit heek (een kabeljauwsoort) met aardappel, tomaat, mossel, ui, knoflook en appel gekookt in cider en vervolgens opgebakken.

MERLUZA A LA SIDRA & CIDER

Ook een echt Asturisch product is de blauw geaderde kaas *cabrales*. Geen geitenkaas overigens, maar gewoon van koemelk gemaakt. Lekker in combinatie met de al even typisch Asturische cider. In de cider zit geen koolzuur,

De perfecte plek voor een zonsondergang onder het genot van een cocktail is **Pénjamo SunBar (29)** aan Playa de Patos. Je kunt, als je er niet teveel van hebt gedronken, de volgende ochtend meedoen met hun yogalessen.

Ook voor het diner of de lunch kun je er terecht, op de kaart staat vooral Mexicaans eten. ♦€€♦

a. Playa de Patos, Rúa Cansadoura 29,
36340 Nigrán
t. 6 98 191 734

SHOPPEN

In de mooie dorpjes valt het een en ander te zien natuurlijk, maar niet veel te winkelen, ga daarvoor vooral naar Pontevedra:

Playground Store (30) is een winkel met een jonge en urban sfeer waar het aanbod vooral jonge mensen zal aanspreken, die op zoek zijn naar skate en streetwear kleding en artikelen.

Je vindt Playground Store in het middeleeuwse centrum van Pontevedra. Het hele jaar geopend.

a. Calle San Román 10, 36002 Pontevedra
t. 9 86 841 750
w. playgroundstore.es

Een heel geinige winkel is **Carballo Estrela (31)**. Ze zijn gespecialiseerd in outdoor artikelen, maar met een originele twist. Je vindt er hippe picknickmanden, stoere messen en slaapzakken en funky vogelhuisjes. Het hele jaar geopend.

a. Calle San Román 22 B, 36002 Pontevedra
t. 6 55 545 061
w. carballoestrela.com

Een beetje cultuur na al je belevingen in de natuur, daar kun je soms zó naar verlangen. Je kunt die behoefte stillen bij **Éxfico Concept Store (32)** in la Guardia, een stadje vlak voor de Portugese grens. Er zijn kunsttentoonstellingen, er is fotografie, vinyl, kleding, hippe maar niet speciaal praktische fietsen en alles in een relaxt en cool jasje gestoken.

a. Julián López 20, 36780 la Guardia
t. 9 86 611 601
w. exficoconceptstore.com

SLAPEN

San Cibrán (33) is een bed & breakfast in een gerenoveerde boerderij vlakbij de mooie baai van Louro, in een rustig gebied. Je krijgt er ook nog een zwembad en een fantastisch uitzicht bij. Het hele jaar geopend. ♦€€♦

a. Aldea San Cibrán s/n, 15293 Carnota
t. 6 27 277 361
e. info@sancibránrural.com
w. sancibránrural.com

Ancoradoiro (34) is een kleinschalige camping dichtbij zee. De kampeerplekken hebben lekker veel privacy omdat ze omsloten zijn door bomen en bosjes. Een fijne, rustige plek die heel geschikt is voor families. Geopend vanaf Pasen t/m september. ♦€♦

a. Ancoradoiro 6, 15250 Muros
t. 9 81 878 897 / 6 59 600 861
e. wolfgangh@hotmail.es
w. rc-ancoradoiro.com

Slaap als een luxe aap tussen de bomen: **Cabañitas del Bosque (35)** zijn unieke

